

Исследована платёжеспособность предприятий в сфере малого бизнеса. Определены основные проблемы деятельности субъектов малого бизнеса, выполнен анализ их ликвидности и платёжеспособности.

Ключевые слова: субъект деятельности, вид экономической деятельности, анализ, проблемы, ликвидность, платёжеспособность, дебиторская задолженность, кредиторская задолженность.

Kmutsyak M.V., Dendyuk O.E., Yasinovska I.F. Solvency problems of small business enterprises

The article covers investigation of small business enterprises' solvency. The main problems of small business entities activity are defined, and the analysis of their liquidity and solvency is made in this work.

Keywords: business entity, type of economic activity, analysis, problems, liquidity, solvency, accounts receivable, accounts payable.

УДК 658.5+005.21

Доц. С.Т. Дуда, канд. екон. наук;
магістрант І.Б. Манчур – Львівська КА

ОСНОВНИ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Досліджено основні функції управління стратегічним потенціалом підприємства, виділено основні етапи управління стратегічним потенціалом. Запропоновано систему принципів, на основі яких здійснюється управління стратегічним потенціалом підприємства.

Актуальність теми. На сучасній фазі розвитку суспільства формуються нові економічні відносини. Їх основу становлять "нематеріальні ресурси", якими володіє підприємство – ідеї, кваліфікація персоналу, стратегічне об'єднання ключових процесів з оброблення інформації. Наявність цих факторів обумовлює рівень конкурентоспроможності підприємства.

У сучасних умовах інтернаціоналізація ринків, брак ресурсів та поширене використання досягнень науки та техніки посилює конкуренцію, що виступає основним чинником під час визначення відповідності методів та механізму управління обраній конкурентній стратегії. Тому успіх у будь-якій діяльності насамперед визначається правильно обраною стратегією управління потенціалом підприємства. Це, своєю чергою передбачає необхідність розроблення та впровадження інтегрованої системи стратегічного управління, основу якої становить процес управління стратегічним потенціалом підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукових праць показав, що питання стратегічного управління дедалі частіше стають предметом наукових досліджень. Найповніше ці проблеми розглянуто у роботах таких провідних економістів, як: П. Друкер, М. Портер, Р. Фатхутдінов, В. Герасимчук, М. Мартиненко, М. Мізюк, З. Шершньова та інші.

Невирішені складові загальної проблеми. Аналіз наукових праць зазначених авторів засвідчив, що соціально-економічні перетворення, які відбуваються, висувають потребу в розробці та застосуванні нових підходів до управління стратегічним потенціалом підприємства. У науковій літературі достатньо широко викладено алгоритм стратегічного управління під-

приємством, проте питання управління стратегічним потенціалом підприємства (СПП), як одного з етапів стратегічного управління, опрацьовано недостатньо, а надбані результати часто суперечать один одному.

Основні цілі дослідження:

- виділення основних функцій управління СПП;
- систематизувати принципи, на яких базується управління СПП;
- виділення етапів управління СПП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управління СПП виступає як чинник, що забезпечує ефективне використання ресурсів та функціонування підприємства загалом. У сучасних умовах особливістю управління СПП на підприємстві є те, що воно гарантує інтеграцію економічних процесів на підприємстві.

Формування системи управління СПП надає можливості впорядкувати процеси створення потенціалу підприємства відповідно до внутрішніх закономірностей господарської діяльності та необхідне для:

- визначення поточного стану СПП;
- аналізу відповідності поточного рівня СПП обраній стратегії підприємства;
- моделювання розвитку СПП;
- визначення найкращих способів використання СПП.

Управління СПП як підсистема стратегічного управління підприємством виконує такі функції [1]:

- формує СПП відповідно до цілей та завдань розвитку підприємства;
- пошук альтернативних можливостей та вибір найбільш перспективних;
- оцінка ступеня достатності СПП для досягнення загальної стратегії підприємства;
- визначення ступеня впливу елементів СПП на його рівень;
- прийняття рішення щодо його розвитку.

До основних принципів, покладених в основу управління СПП, можна віднести такі:

- системність – визначення СПП як певної впорядкованої сукупності, розгляд внутрішніх взаємозв'язків, аналіз впливу кожного з функціональних потенціалів на: СПП та загальну стратегію підприємства й формування управлінських рішень з урахуванням факторів внутрішнього та зовнішнього середовища;
- безперервність – спостереження за поточним рівнем СПП, вияв відхилення та формування управлінських коригуючих рішень є постійним та безперервним процесом;
- збалансованість – виключення можливості надмірного впливу показників одного з функціональних потенціалів на СПП загалом через побудову збалансованої системи коефіцієнтів;
- оптимальність використання ресурсів – адекватність на всіх етапах застосованих ресурсів очікуваним результатам від діяльності системи управління СПП;
- комплексність оцінки СПП, що припускає множинність сфер і багатоаспектність аналізу;
- забезпеченість управління СПП інформаційно-технологічним інструментарієм, що дає змогу здійснювати прогностичні, планові, аналітичні й оперативні управлінські розрахунки із застосуванням адекватного арсеналу методів і засобів;

- результативність та ефективність використання СПП;
- гнучкість й здатність підприємства реагувати на зміни рівня СПП залежно від зміни цілей та загальної стратегії підприємства.

Колесніков О.О. пропонує таку систему принципів управління СПП:

- достатність для забезпечення конкурентоспроможності й стратегічного розвитку підприємства;
- адаптивність до змін зовнішнього й внутрішнього середовища;
- стабільність, обумовлена життєвим циклом підприємства й заданим періодом часу;
- саморегулювання і саморозвиток відповідно до динаміки внутрішнього середовища;
- гнучкість для забезпечення конкурентоспроможності й розвитку підприємства.

В основі побудови системи управління СПП покладено науково обґрунтовану концепцію. Ця концепція враховує, з одного боку, особливості діяльності підприємства, з іншого – його положення на ринку й стан зовнішнього середовища. Порядок управління стратегічним потенціалом підприємства представлено на рис.

Рис. Основні етапи управління стратегічним потенціалом підприємства

Ця модель управління СПП дає змогу враховувати фактори впливу зовнішнього і внутрішнього середовища.

Висновки. Управління стратегічним потенціалом підприємства є важливим компонентом стратегічного управління підприємством. Визначенні

принципи та функції управління СПП є основою управління і сукупністю теоретичних знань, які дають змогу синтезувати методи, моделі, інструменти управління СПП. Модель управління СПП дає змогу структурувати процес прийняття рішень, приймати більш зважені стратегічні рішення, надати рекомендації щодо підвищення ефективності використання СПП.

Література

1. Кібук Т.М. Методичне упорядкування управління стратегічним потенціалом підприємства / Т.М. Кібук // Економічний простір. – 2009. – № 23/2. – С. 194-203.
2. Кібук Т.М. Підпорядкованість елементів стратегічного потенціалу підприємства / Т.М. Кібук // Регіональні аспекти розвитку в умовах європейського вибору : матер. II Міжнар. наук.-практ. конф., 19-21 вересня 2010 р. – Сімферополь : Вид. центр Кримського ін-ту бізнесу, 2010. – С. 108-113.
3. Пробоїв О. Алгоритм оптимізації стратегічного потенціалу акціонерних товариств / О. Пробоїв // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – К. : Вид-во КНТЕУ. – 2009. – № 2. – С. 35-41.
4. Чичун В.А. Концептуальні основи стратегічного управління потенціалом підприємства / В.А. Чичун // Менеджмент і маркетинг. – 2010. – № 5. – С. 17-22.

Дуда С.Т., Манчур І.Б. Основные аспекты управления стратегическим потенциалом предприятия в современных условиях

Исследованы основные функции управления стратегическим потенциалом предприятия, выделены основные этапы управления стратегическим потенциалом. Предложена система принципов, на основе которых осуществляется управление стратегическим потенциалом предприятия.

Duda S.T., Manchur I.B. Basic aspects of management enterprise strategic potential in modern terms

Investigated the main features of the strategic potential of the company, highlighted the main stages of the strategic potential. The proposed system of principles on which management made the strategic potential of the enterprise.

УДК 658.155

Ст. викл. Н.І. Дуляба, канд. екон. наук;
магістрант Л.В. Миник – Львівська КА

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА В РІЗНОМАНІТНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Досліджено походження сутності прибутку в історичному аспекті, а також його трактування з точки зору виконуваних функцій, складу та джерел формування. Запропоновано бачення суті прибутку, обґрунтованого на основі узагальнення результатів дослідження.

Актуальність теми. Забезпечення динаміки сталого розвитку підприємства визначається його спроможністю здійснювати фінансування відтворювального процесу на розширеній основі. А для цього необхідно, насамперед, отримувати прибуток, що забезпечує розширене відтворення підприємства, тобто прибуток певної величини і якості.

З'ясуванню сутності й природи прибутку значну увагу приділяли представники зарубіжної економічної та фінансової науки.

Вагомий внесок у дослідження економічної сутності прибутку, визначення джерел його походження зробили такі вчені-економісти, як А. Бабо,